

FELSŐÖRSI

V. évfolyam 9. szám 2011. november
A Felsőörsért Közalapítvány Kiadványa

Hírmondó

Önkormányzati hírek

A képviselő-testület soron következő nyílt ülését 2011. október 10-én tartotta. A képviselő-testület ezen az ülésén elfogadta a Miske Óvoda 2010/2011 nevelési időszakra vonatkozó beszámolóját. Az óvodavezető egyúttal megbízást kapott a 2011/2012 (és az azt követő) nevelési évekre létszám-előrejelzés készítésére annak érdekében, hogy a költségvetés tervezésénél figyelembe lehessen venni az esetlegesen szükségessé váló bővítést, új csoport szükség szerinti létrehozását.

A Balatonalmádiban működő központi háziorvosi ügyelet és járóbeteg szakellátás helye 2011. november 2-től megváltozott. Az új helyszín: Balatonalmádi Petőfi u. 2-4. A képviselő-testület döntött az új – önkormányzati tulajdonú, nonprofit - szervezettel való szerződésről az eddigieknél színvonalasabb ellátás érdekében.

A képviselő-testület elvégeztette a Hóvirág és Táncsics utcai játszótérek szabványossági felülvizsgálatát. Az ellenőrzés eredményeként azonnal intézkedett a balesetveszély elhárítását igénylő munkák haladéktalan megrendeléséről a legkedvezőbb ajánlatot tevő vállalkozótól.

A képviselő-testület a játszótérek felújításáról/eszközök cseréjéről a későbbiekben határoz.

A képviselő-testület egyetértett az építményadó rendelet előterjesztés szerinti módosításának elveivel és utasítást adott a rendelettervezet kidolgozására, majd Kormányhivatal általi véleményeztetésére.

A képviselő-testület az Új Magyarország Vidékfejlesztési Program keretében kiírt, közsegünket gazdagító pályázatokon való sikeres indulás érdekében szándéknyilatkozatot tett a

sportpályák melletti sportöltöző felújításáról, a 2012-es Szüreti Mulatság megrendezéséről illetve együttműködési megállapodást kötött a Felsőörsi Református Egyházközségért Alapítvánnyal.

Az önkormányzat megállapodást kötött a felsőörsi Fenntartható Élet és Környezet (FÉK) Egyesülettel a korábbi két falépcsővel (újságunk előző számaiban beszámoltunk róluk) megegyező kivitelű falépcső építéséről. Az újabb falépcső, mely az eddigieknél hosszabb lesz, a Fenyves utca felső végét köti majd össze a Hóvirág utcával.

A képviselő-testület – egy, az ország önkormányzatait bejárt felhívás hatására - 10.000,-Ft-tal támogatta a rendezvénynaptár közművelődési kerete terhére a magyarok által lakott ukrainai Visk Nagyközségben a Református Egyház tulajdonában lévő óvoda épület felújítását.

Felsőörs Önkormányzata fellebbezést nyújtott be a Közép-Dunántúli Regionális Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség 76139/2011 számú, a Felsőörs Malomvölgy vízbázis külső védőterületének és hidrológiai „A” és „B” védőterületének kijelölése tárgyában hozott határozata ellen. A fellebbezésben indokainkat részletesen felsoroltuk. Összegzőképpen, fellebbezésünk legfőbb indoka az volt, hogy az ivóvizünket adó Malomvölgyi források védőterülete a határozat szerint drasztikusan lecsökkenne, így nem látjuk biztosítottnak vízbázisunk hosszú távú védelmét. Várjuk a másodfokon eljáró hatóság, az Országos Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Főfelügyelőség döntését.

A képviselő-testület támogatta Dr. Pásztorné

Simon Annamária kérelmét a Faluházon baba-zászló használatának bevezetéséről úgy, hogy valamennyi gyermek születését egy hétig ez a zászló jelezze.

A képviselő-testület megbízott, hogy a Felsőhegyen lévő geodéziai torony kilátóként is történő hasznosítása érdekében vegyem fel a kapcsolatot a terület és a torony tulajdonosával és tárgyaljak vele közös hasznosítás lehetőségéről, pályázati források felkutatásáról.

A képviselő-testület elhatározta, hogy a 2011. október 01-én Máthé Tamás és az Önkormányzat együttműködésében megszervezett „Felsőörsi nyolcas” teljesítménytúra bevételének 55.000,-Ft-os maradványát elkülöníti a jövő évi hasonló rendezvény lebonyolítására.

A képviselő-testület Matosics István Lászlónét (szül.: Bagi Judit, Felsőörs, Fő u. 20.) a Humánbizottság tagjának választotta. Mint korábbi számunkban írtam Dr. Cserhádi Gabriella Humánbizottsági tag helye üresedett meg időközben. A képviselő-testület és bizottságai ezúton is gratulálnak a Cserhádi családnak kisfiuk születéséhez!

Felsőörs község képviselő-testülete 2011. november 2-án tartott rendkívüli ülésének nyílt részén tárgyalta a Prevcis-ház felújítása során felmerült módosításokról.

A testületi ülések részletes jegyzőkönyveit olvashatják községünk honlapján (www.felsoors.hu) a – Helyi határozatok – Jegyzőkönyvek menüpont alatt.

*Szabó Balázs
polgármester*

Örökbefogadási akció

Felsőörs Önkormányzata örökbefogadási akciót hirdet!

A felhívás szerint, mindenki, aki erre a programra jelentkezik, örökbefogad egy-egy köztéri padot, hirdetőtáblát, fát, virágágyást, utcát vagy bármi mást, aminek kijavítását, karbantartását legalább egy év időtartamra vállalja. Az örökbefogadóról és az örökbe fogadott tárgyról fénykép készül, aminek Felsőörs honlapján (<http://www.felsoors.hu/>) az Önkormányzat oldalt biztosít. Az örökbe fogadók lehetnek magánszemélyek, baráti társaságok, egyesületek, cégek, mindenki, aki a kitűzött célokkal egyetért.

A kezdeményezés célja kettős:

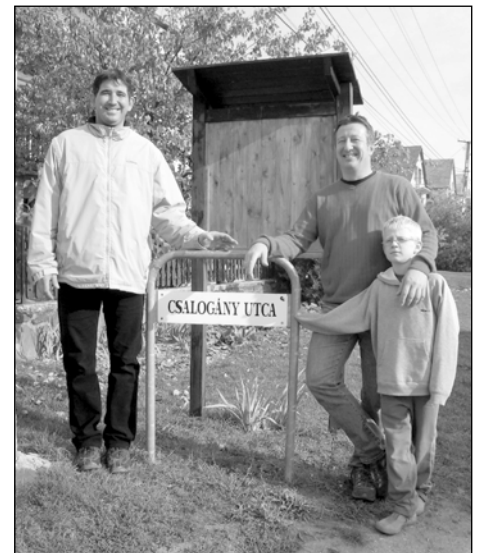
– Erősíteni a személyes felelősségvállaláson keresztül a közösséghez tartozás érzését.

– Az örökbe fogadott tárgyak, közterületek rendszeres gondozásával Felsőörs is szebbé váljon.

A csatlakozási szándékot kérjük, az Önkormányzatnál személyesen vagy írásban (e-mail: onkormanyzat@felsoors.hu) is jelezni, a résztvevők nevének megadásával, fénykép mellékelésével és a tevékenység pontos leírásával.

Példaképpen álljon itt a Rózsa utca és a Csalogány utca kereszteződésében lévő hirdetőtábla, amit Papp Gyula, Benedek Zsolt és Benedek Szabolcs kijavított, használatra ismét alkalmassá tett és gondozását legalább egy év időtartamra vállalja.

*Benedek Szabolcs
Humán bizottsági tag*

Válaszaink...

A régi rómaiak hite szerint minden helyet oltalmazó istenség ihletett és védett. Hiába próbáljuk korunk civilizációja az egyetemes kultúra jegyében átformálni, hasonlónak tenni a különböző földrészek tájait, természeti sajátosságait, minden talpalatnyi földnek saját karaktere és ugyanúgy hagyománya van, mint az embereknek. Az ember identitása megkívánja a helyek identitását. Nem csoda hát, ha emlékeinkben minden táj olyan átélhető élmény, amely magában hordozza a környező dombok, hegyek, erdők, képét, az évszakonként változó növényzet színét. De ugyanígy megőrizzük minden településen a kerítések, házak, homlokzatok részleteit, a kopott szegélykövek, árokpartok, öreg kéményfejeket hangulatát, látványát. Bennünk élnek az utcán sétáló és beszélgető nének, emberek történetei, hajuk színe, ruhája, arca is. Megérezzük valamit akkor és ott, ami semmi mással fel nem cserélhető. Hamvas Béla szerint: „A helyet nem szabad összetéveszteni a térrel. A tér és a hely között az a különbség, hogy a térnek száma, a helynek arca van. A tér mindig geometriai ábra. A hely mindig festmény és rajz, és nincs belőle több, mint az az egy. A helynek nemcsak fizikája, hanem metafizikája is van és nemcsak látvány, hanem génusz” Ezeknek az élményeknek köszönhetően az ember, bárhol is jár a világban, mindenhol úgy érzi magát, mintha személyesen lenne megszólítva.

Ezekkel a személyes érzésekkel fordulunk mi is Felsőörs lakóihoz az elmúlt hetekben és próbáltuk megszólítani egy kérdéssel, hogy közösen fogalmazzuk meg, hogy mit is jelent mindannyiunk számára a hely ahol élünk. Mit tartunk szépnek, jónak ebben a faluban? Milyen kitörölhetetlen emlékek, élmények élnek bennünk,

amit fontosnak érzünk? Miért gondoljuk azt, ha hosszú idő után újra itt lehetünk, hogy megérkeztünk? De fontosnak gondoltuk azt is, hogy miben változtatnánk. Megkérdeztük azt is, hogy mi bántja már régóta szemünket, vagy mitől féltjük és szeretnénk megóvni településünket. A kérdőívet úgy állítottuk össze, hogy igyekeztünk mindezekre az érzésekre, gondolatokra rákérdezni. A kutatásra több mint 50 db válasz érkezett. A válaszadók valószínűleg azok a beköltöző fiatal családok közül kerültek ki, akik a település iránt a legnagyobb figyelemmel vannak és fontosnak tartják, hogy véleményüket elmondhassák. A válaszadók döntő többsége (97,1%) Felsőörsön lakik, kevesebb, mint harmaduk (28,6%) nyugdíjas volt. A dolgozók 41,7%-a Veszprémbe jár dolgozni, és csak egy negyedüknek (25,0%) van helyben munkája. A megkérdezettek 88,6%-a szerint Felsőörs általános helyzete hasonló a szomszéd településekhez, de a csendes nyugodt környezetet és légkört, a csodálatos természeti tájat nagyon sokan szeretik (25,7%). A válaszadók fele (48,6%) szerint fontos a nagyváros, Veszprém közelsége is. A település legfontosabb hátránya a szomszéd településekhez képest a Balatontól való távolsága, hogy nincs strandja, (22,9%), de többen (11,4%) azt is megjegyezték, hogy kevés a munkahely a faluban. A válaszadók háromnegyede (77,1%), szívesen felajánlotta közreműködését a szelektív hulladékgyűjtésben, komposztálásban, valamint örömmel vállalna olyan munkát, amivel rendbe tehetnénk közttereinket. Segítene fát ültetni, virágoztatni és kész tenni a települési problémák megoldásáért (71,4%) is. A beérkezett kérdőívek tanúsága szerint a válaszadók legkevésbé a munkalehetőségekkel elégedettek a településen

(2,07), továbbá az egyéb kereskedelmi ellátással (2,10), valamint a kerékpározási lehetőségekkel, kerékpárutakkal (2,47). Spontán módon a fejlesztési célok között leggyakrabban az utak rendbetételét, burkolását, fejlesztését (25,7%), a sportolási lehetőségek bővítését, a tornaterem építését (22,9%) említették. A felsorolt fejlesztési lehetőségek közül a legfontosabbnak a jó környezeti állapot fenntartását (4,59), a vállalkozások élénkítését (4,42), az új munkahelyek teremtését (4,42) és a tönkrement járdák aszfaltozását (4,21) javasolták válaszaikban. Nagyon fontos, hogy a válaszadók nem támogatják a település növekedését, urbanizációját. Csak egy harmaduk szerint van szükség a belterület növelésére (34,3%), vagy további lakóterületek, üdülő területek kijelölésére a belterülettel határosan, a volt zártkerti területeken (34,3%).

Természetesen tisztában vagyunk vele, hogy ezek a válaszok csak néhány tucat itt élő ember érzéseit, gondolatait tükrözik. Éppen ezért a beérkezett válaszokat eszerint értékeljük és folyamatosan összevetjük a vállalkozók, civil szervezetek, képviselők véleményével, javaslataival. Ezeknek a személyes benyomásoknak a megértésével, továbbgondolásával születik majd meg egy olyan településfejlesztési koncepció, amely megőrzi értékeinket, gyermekeink, unokáink számára is továbbadja örökségeinket, segít élhetőbbé, vonzóbbá tenni környezetünket.

Krizsán András
Felsőörs főépítésze

(A településfejlesztési koncepció vitanyagját újságunk megjelenésével egyidejűleg honlapunkon olvashatják, valamint véleményüket a soron következő közmeghallgatáson is elmondhatják.)

Felsőörsi boros almatorta

HOZZÁVALÓK AZ ALMATÖLTELÉKHEZ:

1 üveg (0,75 l) felsőörsi fehérbor, 23 dkg kristálycukor, 1 csomag vaníliás cukor, 2 csomag vanília pudding, 1 kg savanykás alma, fél citrom leve.

Hámozzuk meg az almát, majd reszeljük le egy tálba. Keverjük hozzá a citromlevet, így az alma nem barnul meg olyan gyorsan. Az üveg bort felforraljuk egy nagy lábasban, hozzáadjuk a cukrot, a vaníliás cukrot és a két pudingport. Amikor a puding elkezd sűrűsödni, keverjük hozzá a reszelt almát.

HOZZÁVALÓK AZ TORTATÉSZTÁHOZ:

25 dkg liszt, 12 dkg teavaj, 12 dkg kristálycukor, 1 csomag vaníliás cukor, 1/2 csomag sütőpor, 1 tojás

Összegyúrjuk a linzertésztát és 3 részre osztjuk. Két részből egy cipót gyúrunk, majd egyenletesen elrendezzük egy tortasütőformában (mivel a tészta eleve vajás elég csak egy kis lisztet szórni a forma aljára). A maradék tésztából ujjnyi vastag hurkákat csinálunk és szegélyként ellapítjuk a tortaforma

belső oldalán. Ez lesz majd a sütemény fala. Az így kapott „tésztafoszába” beleöntjük a boros-puddingos almafőzetet és az előmelegített sütőben 200 °C fokon 10 percig, majd 180 °C fokon kb. 50 percig sütjük. (Érdeemes tűpróbával ellenőrizni a tésztát.)

HOZZÁVALÓK A TEJSZINES RÉTEGHEZ:

1 doboz (200 ml) habtejszín, 3-4 evőkanál porcukor, 1 csomag habfixáló, 25 dkg Mascarpone

Amikor a torta kihűlt, mascarpone-s tejszínhab kerül a tetejére. Ehhez felverünk egy doboz tejszínt a porcukorral és a habfixálóval, majd mikor jó kemény lett, hozzákeverjük óvatosan a mascarpone-t is. A torta elkészítéséhez sok sikert, az elfogyasztásához pedig jó étvágyat kívánok!

Shókéne Víz Gabriella

Istenét, hazáját és hívó népét szolgálta

(Felsőörs kimagasló egyéniségét és nagytudású prépostját
nem hagyhatjuk kiesni az emlékezetünkől)

A 40 év kommunista diktatúra (Rákosi, Kádár, stb.) korszaka alatt a magyar hazafiak százezreit internálták, üldözték el szülőföldjükről, vetették börtönbe vagy oltották ki ártatlanul istentől áldott életüket.

E százezrek egyike volt Dr. Justh István felsőörsi római katolikus prépost-plébános, akire emlékezni kötelességünk nekünk, a most itt élő felsőörsieknek is. A balsors üldözöttségében és nemzetünk kálváriája közepette is magyar hazafi maradt. 2012-ben ünnepeljük születésének 115. évfordulóját, 2011. márciusában volt halálának 40 éves évfordulója.

Dr. Justh István 1897. június 24-én született Tótprónán gróf Batthyány Mária és Justh Ferenc földbirtokos gyermekeként. A kiváló képességű és tehetséges ifjú mélyen vallásos és hazafias nevelésben részesült. Tanulmányait befejezve hivatásos katonatiszt lett és már az I. világháborúban tüzerként szolgált.

A trianoni békediktátumot és rémtettet követően önként a római katolikus egyház szolgálatába lépett. Az I. világháború véres és borzalmas eseményeit látva - és egy részét maga is elszenvedve, a háborús valóságot saját bőrén megtapasztalva fogant meg benne a papi hivatás gondolata és Isten hívó szavának engedelmességet választotta.

Rómában végzett teológiai tanulmányai után 1927-ben szentelték pappá. A Szent István királyunk által alapított Magyarországnak több településén hirdette Isten igéjét és Krisztus tanítását, míg a háromfai plébániáról az akkor Zala vármegyéhez tartozó 920 lakosú Felsőörsre került. 1940. november 16-án az ősi prépostsági templomban ünnepi szentmisén történt hivatalos beiktatása, hogy immáron Felsőörs prépost-plébánosaként szolgálja Istenét és keresztény hazá-

ját, gondolja a rá bízott katolikus híveket.

Prépostsága alatt kimagasló fejlődés ment keresztül a helyi keresztény hitélet, jelentős fejlesztéseket hajtott végre a préposti kúrián és a hozzá tartozó ingatlanokon. Sajnos ez az ideális állapot nem sokáig tartott! Vészjósló hírek érkeztek ekkoriban Németországból, a félelem és rettegés lett úrrá egész Európán. A fasiszta Németország agresszív háborús terveinek megvalósítása, a II. világháború eszkalálása, az akkori Szovjetunió megtámadása már csak hónapok kérdése volt. Dr. Justh István prépost a II. világháború alatt is biztos fogódnót, eligazodást adott minden embernek. Ilyen, embert próbára tevő időkben örökérvényű, egyetemes értékekből, mint például az isteni és emberi szeretet, példamutatást adott az 1939-1945-ös háborús évek alatt is. A megbélyegzett és üldözött zsidó származású embereknek segített, védelmébe vette őket, és ha kellett, menedéket adott számukra is.

1945-ben a „fekete ördögök” fasiszta birodalmának összeomlása után a győztes sztálini Szovjetunió - egyképp gonosz birodalom - vörös ördögeinek igája alá került egész Kelet-Közép-Európa. Miután a Vörös Hadsereg kíméletlenül, szinte vadállati módon letiporta Magyarországot is, Dr. Justh István is azok közé állt, akik az idegen szuronyok és tankok árnyékában az egyre jobban kiteljesedő kommunista-ateista hatalom ellen fordultak. Több ezer sorstársával és paptestvérével együtt az istentagadó szovjet uralom magyar csatlósai 1948. december 21-én őt is internálták, a Buda-Déli internálótáborba került. A kíméletlen bánásmód, körülmények végül is menekülésre kényszerítették. A népi demokrácia hű kiszolgálói elfogták, mikor Szentgotthárdnál a zöld határon távozni akart Ausztriába. Ismét visszahurcolták az internálótáborba, majd 1949. áprilisában Kistarcsára vitték. Innen 1949. november 8-án a hírhedt Államvédelmi Hatóság (ÁVH) Andrassy út 60. alatti központjába szállították, ahol kíméletlen verések, megaláztatások és embertelen bánásmód közepette a kommunista terrorgépezet a több ezernyi koncepciós per egyikébe, az úgynevezett Standart-ügybe keverte bele. 1950. február 21-én a kor elvetemült Rákosi-féle „Belzebub” szelle-

miségének megfelelően a Standart-ügy hatodik rendű vádlottjaként kémkedés és hűtlenség vádjával tíz év fegyházra és teljes vagyonek kobzásra ítélték.

Az ártatlanul meghurcolt és keresztény hitéért bebörtönzött Dr. Justh István prépost úr csak az 1956-os forradalom és szabadságharc kitörése idején szabadult ki csaknem nyolcesztendő fogvatartás után. A Standart-ügy néven elhíresült koncepció per egyik mellékszálán ítélték el – szintén ártatlanul – Dr. Keöves Ferenc felsőörsi földbirtokost és Vass Károly Veszprém Vármegyei kispáncs főispánt. (E cikk írója nem áll rokoni kapcsolatban Vass Károllyal, csak a vezetéknevük azonos.)

Justh prépost úr a forradalom első napjaiban leutazott Kőbányáról Felsőörsre, de mivel a hosszú távollét után a faluba bemenni nem kívánt, így az Öreghegyen egy hívénél kapott szállást. Itt elbúcsúzott a hozzá leghűségesebbektől, búcsút intett a számára olyannyira kedves szolgálati helyének, majd megtört szívvel elhagyta szeretteit, hazáját, mely 1956. november 4. után ismét megkínzóit markába került.

A hontalanságban Spanyolországban telepedett le, ahol a Madridi Egyetemen magyar irodalmat oktatott. Mai divatos szóhasználatnál igazi 'européer' volt, több idegen nyelven anyanyelvi szinten beszélt, pl. spanyol, olasz, francia, német. 1971. márciusában, 74 éves korában mindvég Istenért és hazájáért dobogó szíve nem bírta tovább a földi lét megpróbáltatásait és madridi otthonában csendben megtért teremtojéhez.

En is, mint a Szabad Európa Rádió rendszeres hallgatója fültanúja voltam annak, amikor a rádió világgá kürtölte halálhírét. Röviden méltatták élettörténetét, életpályájának szenvedésekkel teli stációit, piedesztálra emelve Dr. Justh Istvánt, Felsőörs prépost-plébánosát.

2012. június 24-én gyűjtünk gyertyát Dr. Justh István prépost-plébánosunk emlékére, melynek lángja e napon minden mártírért lobogjon.

Vass Csaba György

U.i. Azon is érdemes lenne elgondolkodni, hogy ennek az embernek, aki annyit tett híveiért és annyit szenvedett hitéért, hazájáért, miért nincs emléktáblája falunkban.

Baleset-megelőzési tanácsok őszi, téli

A kellemesen elhúzódnó nyár után megérkezett az ősz, vele a hűvösebb idő, a hideg reggelek, a rövidebb nappalok és a korai sötétedés. Az őszi-téli időjárás sok veszélyt rejt magában közlekedés-biztonsági szempontból.

A jó látás és láthatóság nemcsak a gépjárművekre vonatkozik! A KRESZ által előírt **gyalogos és kerékpáros láthatósági felszerelések, kiegészítők** komoly sérülésekkel járó balesetek megelőzésére szolgálnak.

Az iskolákban, az előző tanévben indított és folytatódó Szuperbringa program is ezt a célt szolgálja. Felhívjuk a gyerek és rajtuk keresztül a szülők, felnőttek a figyelmét a kerékpárok biztonságos közlekedését elősegítő - a KRESZ-ben kötelezően előírt - felszerelésére, és a szabályos közlekedésre.

- Könnyen kezelhető, megbízható kormányberendezés;
- két, egymástól függetlenül működtethető fékszerkezet;
- hangjelző berendezés, amely csak csengő lehet;
- egy darab fehér, vagy kadmiumsárga fényt adó lámpa előre;
- egy darab piros fényt adó lámpa hátra;
- hátul egy vagy két (nem háromszög alakú) piros színű fényvisszaverő prizma;
- legalább az első keréken minimum 1 db borostyánsárga színű prizma, mindkét oldalán fényvisszaverővel.

Ajánlott tartozékok: a láthatósági mellény és a kerékpárzár.

Igaz, lakott területen kívül kötelező a láthatósági mellény viselése, mégis azt tanácsolom, este, a rosszul kivilágított utcán is viseljék!

A gyerekek nagy része egyedül, gyalog esetleg kerékpárral jár iskolába. Vannak, akik a tömegközlekedési eszközöket veszik igénybe. A gyerekek óvatosabb közlekedésre való felkészítése mellett a láthatóságukat fokozó eszközökkel, jelzésekkel, „díszítésekkel” is gondoskodhatunk biztonságukról.

A téli közlekedésre való felkészülés elsősorban a gépjárművekkel közlekedőket érinti. Lassan itt az ideje a gumicserének. Ez nem úri huncutság, hiszen a fagyos, jeges, nedves utakon, +7 fok alatt a nyári gumi megmerevedik, nagyon kis tapadással rendelkeznek, így használata veszélyes lehet. A **téli gumit** ezzel szemben úgy fejlesztették ki, hogy alacsony hőmérsékleten is rugalmas marad, megnő a tapadási értéke, és rövidebb lesz vele a fékút is.

Ebben az időszakban a látási viszonyok gyakran rosszak, később világosodik, korán sötétedik, hosszabb ideig kell használni a gépjárművek **világítóberendezéseit** - ezért is nagyon fontos, hogy azok megfelelően működjenek. A fényszórókat és a többi lámpát ilyenkor gyakrabban kell tisztítani. Ugyanakkor a rosszabb lá-

tási viszonyok miatt nagyobb követési távolságot tartva, lassabban kell vezetni, így kisebb a balesetek bekövetkeztének kockázata, és rossz manőverezés esetén a hibák könnyebben korrigálhatóak.

Ha már a közlekedés biztonságáról volt szó, tájékoztatom Önöket, hogy a Rendőrség egész évben folyamatosan, nemcsak egy-egy akció keretében, ellenőrzi a KRESZ előírásainak megszegőit. Az ún. PDA készülékből - a trafipaxhoz hasonlóan - azonnal egy számítógépes adatbázisba kerülnek a szabálysértési adatok. Ezzel a készülékkel tudjuk - többek között - **a tiltott vagy szabálytalan megállást, várakozást** (kapubejáró, tábla tilalma ellenére, kereszteződéstől 5 m-en belül, jelzések eltakarása, járdán, stb.), a körforgalomban, a kanyarodás során elkövetett szabálysértéseket is dokumentálni.

Mindenkinek balesetmentes közlekedést kívánok!

Stanka Mária r. őrgy.

KMB rendőr telefonszáma

Kaszás Zsolt r. ftörm. körzeti megbízott szolgálati mobiltelefon-száma: 06/20/273-3111

Abban az esetben, amikor pihenőidejét, szabadságát tölti, esetleg beteg és nincs szolgálatban, akkor a Kapitányságra irányítja az őt kereső személy hívását.

Buzogány a hegytetőn

A felsőörsi emberek nagy része – főként azok, akik gyermekkorukat nem itt töltötték – a Balatonra gondolnak akkor, ha a tóról beszélnek. Mások azonban élénken emlékeznek azokra az időkre, amikor több időszakos tó is színesítette Felsőörs határának megkapó képét.

A Balaton-felvidéken számos olyan forrás fakad, melyek a földtörténeti közép-korban lerakódott földtani képződményekből erednek. A vízfolyások időszakosan változó vizei a táj változatos felszíni formáival és talajszerkezetével kisebb-nagyobb tavacskákat hoztak létre, melyek változatos élőhelyet biztosítanak vízkedvelő növények, puhatestűek és halak számára is. A Balaton környéki kis hegyi állóvizek két évszázaddal ezelőtt még tólapotukban léteztek, ezt bizonyítják azok a levéltári adatok is, amelyek például a Ká-

li-medence peremén fekvő Fekete-hegyi tavak halászati rendjét, jogi összefüggéseit szabályozták. Azóta azonban mindegyiküket elérte a tavak öregedési folyamata, manapság láptavakként, vagy egyre inkább kiszáradó, elmosarasodó tómaradványként tartjuk számon őket.

Felsőörs határában több tavacsára is emlékezhetnek az idősebbek. A tavak tavaszi időben a hegyekről lerohanó olvadék vizeket fogták fel és tartalékolták a nyári forróságok idejére. Aszályos időben nagy szolgálatot tettek a gazdálkodóknak, akik az ott termő sást alomnak hasznosították, a gyerekeknek pedig önfeledt örömet adott a nyári fürdőzési lehetőség. A legközelebbieket sajnos teljesen eltűntek az utóbbi két emberöltő alatt. Mezőgazdasági területek, később beépítésre szánt telekalakítások, vagy szemét-

lerakó létesítése céljából a tavakat feltöltötték, beszántották, a partmenti növényzetet kiirtották. Így a tavak és közvetlen környezetük közti természetes kapcsolat megszűnt, a vizes élőhelyekhez kötődő értékes növény- és állatvilág eltűnt. A vízrendszerből hiányzó természetes tárolók miatt a falu állandó problémájává lett a tavaszi időszakban megjelenő olvadék és fakadék víz, melynek megoldásához szinte beláthatatlan összegre lenne szükség. A felsőörsi Liliom-tó egykori helyén, a vízművek alatti terület egy részén ma lakóépületek állnak, a tó emléke csak az egyik utcánévben él tovább. A Cinege-tó sokkal dicstelenebb sorsra jutott. Évtizedek kommunális és építési hulladékát őrzi ölében az idők végezetéig.

Felsőörs távolabbi környezetében, Szentkirályszabadja irányában, az Újkü-

ti-erdőnél él még az időszakosan kiszáradó Újküti-tó. A tavasi vízbőség idején hullámzó vize a partmenti növényeket és az erdők élővilágát élte, a száraz nyári időszakban is nedves tómeder erőteljes növényvilágot tart fenn.

Még messzebbre tekintve, a szomszéd települések közelében is találunk kis erdei tavakat. Kevésbé ismert tavunk a Királykút – Nosztori pihenő közötti túrastaút melletti tó, melyben az Atyahegyről jövő komolyabb vízmenyiségeknek köszönhetően ismét megjelent a gyékény és a nád. Sokak által ismert az agyagbányából született káptalanfüredi Köcsi-tó, a tihanyi vulkánikus eredetű Belső-tó és a Külső-tó, valamint a Káli-medencét északról záró Fekete-hegyen található kis erdei tavak (Barkás-tó, Cserkás-tó).

A Balaton-felvidéki hegyi erdei tavak élővilága zavarba ejtően sokszínű és állandóan változó. Forró, aszályos nyarakon némelyikük kiszáradhat, de a téli csapadékos időszakot követően biztosan hullámzó víztükör fogad. Az élet küzdeni akarásának, megújulásának színterei ezek a vizes gyöngyszemek, melyek egy hektárnál nem nagyobbak és másfél méternél sehol sem mélyebbek.

Az utóbbi évtizedek aszályos időjárása, a nagymértékű bauxitbányászathoz kötődő, a Bakony teljes területére kiterjedő korlátlan bányavíz-kiemelések miatt a Balaton-felvidék vízrajza is elszegényedett, a források vízhozama csökkent, néhány vízfolyás és tó időszakossá vált, felgyorsult a tavak öregedési, láposodási folyamata. A területen meglévő vízi, illetve vizes élőhelyek az emberi beavatkozások következtében lecsökkentek, megváltoztak. Mivel a különféle vizekhez kötődő élőhelyek a sokszínű élővilág fenntartásához nélkülözhetetlen ökológiai folyosók kialakításának legértékesebb elemeit alkotják, ezért megőrzésük, ill. rehabilitációjuk országosan is az egyik legfontosabb feladat.

A cikk szerzői szeretnék felhívni a Felsőörsi Rendezési Tervén munkálkodók figyelmét arra, hogy a falu körüli területhasználat szabályozásának tervezésekor elsősorban a közösség hosszútávú elemi szükségleteinek (tiszt ivóvíz, fenntartható és önellátó élelmiszertermelés, biodiverzitás) biztosítására törekedjenek, ne kösse gúzsba gondolataikat a pillanatnyi „gazdasági realitás”.

Nagy Szilárd
FÉK Egyesület
alelnök

Kulcsár Tamás
alpolgármester

Köszönet a virágos kertek szépítéséért

Ezúton is köszönetet mondok a községünkben található virágos kertek gondozásáért, szépítéséért. Az egész éves önzetlen munkájuk eredményét minden felsőörsi, és átutazó is láthatja.

A kertek gondozói, akik segítették munkánkat: Domján Mária, Friedlné R. Anna, Mesterházi Lajosné, Mészáros Mihályné, Rásky Imréné, Zseli Mihályné.

Papp Gyula
tanyagondnok

Hívogató Varga Géza írástörténész előadására

Nyári rövid családi szabadságunkon feleségemmel az Őrség kincseit kóstolgatva az egyik kerékpáros kirándulásunk Veleméren keresztül vezetett. A domboldalban meghúzódó ősi falu hosszan elnyúló utcáján szinte véletlenül vettük észre a szépen felújított porta csinos melléképületén szerénykedő feliratot: “Sindü múzeum, Látogatás előzetes egyeztetés után, telefonszám...”. Bár inkább csak sejtettem, mint tudtam azt, hogy a sindü szó zsindelet takar, még aznap este körüljártam a témát a világhálón, és amikor felhívtam a megadott telefonszámot, úgy beszélgettem a múzeum létrehozójával és gondozójával, Varga Géza írástörténésszel, mintha régi ismerősöm lenne. A másnapi találkozó a veleméri aprócska múzeumban a nyár különlegesen emlékezetes kulturális élményévé vált. Varga Géza tanár úr rögtönzött előadása a veleméri fazekasság rovásjelekkel megírt tetőcserepeitől a székely-magyar őstörténeten át az emberiség szellemi bölcsőjéig vezetett. Logikus rendszerré kerekedtek a kőkori ember környezetének leglényegesebb elemei, (csillagképek, Tejút, Nap) a mítoszokban máig is fellelhető hit és mondavilág szimbólumai, (ősi istenhit, Égig érő fa, Nimród, a csodaszarvas) és a régészet által eddig feltárt, de nem megfelelően értékelt ősi írásjelei, melyek bizonyíthatóan a későbbi fejlett kultúrák írásbeliségének alapjai lettek.

A hivatalos történéseink által ma elfogadottnak hirdett magyar őstörténet és eredettörténet leginkább kijelentésekre, mintsem bizonyítékokra épül. Sőt, a legtöbb bizonyító erővel rendelkező régészeti lelet vagy azért merül ma szándékosan a feledés homályába, mert nem illik bele a hivatalos koncepcióba, vagy pedig azért, mert a “tudomány” nem képes felismerni tárgy igazi üzenetét. Rendkívüli élmény lehet a világra nyitott ember számára, ha egy olyan gondolati rendszert ismerhet meg, mely egyszerű, logikus és amelyhez szépen illeszkednek a régészet tárgyi emlékei, és nem kell kizárni semelyik tudományág eredményeit. Varga Géza írástörténész több évtizedes kutatásai a székely-magyar rovásírás eredetéről és fejlődéséről teljesen új megvilágításba helyezi a magyarság helyét, szerepét Európában és a világon is. Szinte hihetetlen, ahogyan e kutatások eredményei segítségével összerendeződnek az öt földrész történeti emlékei, jelképei, mítoszai.

A FÉK Egyesület szeretettel várja Varga Géza: Székely – Magyar rovásírás és magyar őstörténet című előadására mindazokat, akik érdeklődnek a történelem, a nyelvészet, és a magyarság identitás kérdései iránt. Az előadás 2011. november 18-án 17:00-kor a Református Parókia nagytermében tartjuk.

Kulcsár Tamás

A királykisasszony és a sárkány

Házi feladatként mesét kellett írni a negyedikeseknek. Íme, egy kedves történet:

Hol volt, hol nem volt, volt egyszer egy királykisasszony. Olyan szép volt, hogy a napra lehetett nézni, de rá nem. Egyszer, amikor éppen a kertben sétált, leszállt az ördög és azt mondta:

– Én most téged elrabollak!

A szegény királykisasszony akárhogy kapálózott és kiabált, az ördög elvitte. Az öreg király pedig éjjel-nappal zokogott. Egyszer, amikor éppen a várudvaron sétált, meghalotta, hogy valaki kopog az ajtón. Kinyitotta az ajtót és egy szép szál legény állt előtte. A király azt kérdezte:

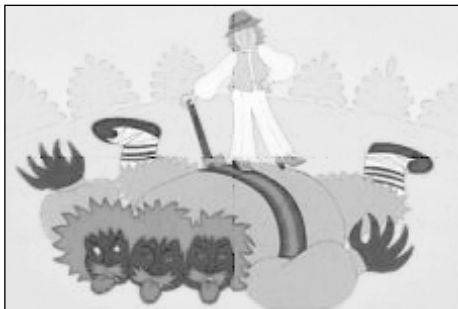
– Mi járatban, kend?

– Felséges királyom, hallottam, hogy mi történt kegyelmed leányával. – felelte a legény.

– Ha kiszabadítod, akkor a leányom keze és a fele királyságom a tied. – mondta a király.

A legény nem szólt semmit, csak a kardjára csapott és elment.

Eközben az ördög megérkezett a királykisasszonnyal a sárkány palotájához. Bevezette parancsolója, a háromfejű sárkány elé. A sárkány így szólt:

– Azért hozattalak ide, hogy megkérdezzem, feleségül jössz-e hozzám?

– Soha! – sikoltotta a királykisasszony.

– Akkor megöllek! – harsogta a sárkány.

– Inkább meghalok, minthogy feleségül menjek hozzád! – kiáltotta a királykisasszony.

A sárkány a várbörtönbe záratta az ijedt leányt.

Eközben a legény ment, mendegélt. Egyszer csak elért egy rozoga viskóhoz. Bekopogott és egy öregasszony nyitott ajtót. A legény bement és megpihent. Megkérdezte az öregasszonyt, hogy milyen messze van a sárkány palotája. Az öregasszony azt mond-

ta, hogy gyalog soha nem ér oda. A legény azt kérdezte:

– Akkor, hogyan menjek tovább?

– Adok neked egy lovat, de jól vigyázz, mert ez a ló csak parazsat eszik, és tiszta vizet iszik!

A legény megköszönte a jó tanácsot és útnak indult. Hatnapi út után végül elérte a sárkány palotáját, és bátran berontott a sárkány tróntermébe. Épp időben, mert a sárkány elhatározta, hogy a királykisasszony akarata ellenére is esküvőt rendez. Éppen kezdődött volna a ceremónia, amikor a legény betoppant. A sárkány rögtön rávetette magát, persze a legény is kirántotta a kardját. Így dulakodtak sokáig, és a királylány nagyon félt, hogy a sárkány győz. A legény azonban nem hagyta magát és leterítette a sárkányt.

A legény kézen fogta a királylányt és elindultak a palota felé. Amikor hazatértek, nagy vigasság lett! Csaptak hetedhét országra szóló lakodalmat, és még ma is élnek, ha meg nem haltak.

Meckler Dávid
4. osztályos tanuló

Terménybábokkal búcsúztatták az őszt

A Miske óvodában terménybábok készítésével búcsúztatták az őszt. Az alapanyagokat, az őszi hónapok terményeit az ovisok, szüleik és az óvoda zöldséges kertje biztosította: a gyerekek nagy lelkesedéssel és büszkén vitték a formás és formátlan burgonyákat, díszítőköket, kukoricát, diót, hagymát, fokhagymát, patisszont, padlizsánt, cukkinit, karfiolt, sárgarépat, zöldséget, karalábét, piros paprikát, sárga paprikát, fűszerpaprikát, kicsei csipős paprikát, almát, színes bogyókat és apró csonthéjasokat a leendő művekhez. Nagy izgalommal láttak hozzá a munkához, lelkesedésük nőttön-nőtt, ahogy a figurák sorban kerültek ki ügyes kezeik közül. Természetesen a foglalkozást – amely inkább játék volt – az óvónénik és a dadusok vezették, segítettek a gyerekeket az egyes termények összeillesztésében, a kicsik pedig egyre jobban belemelegedtek a játékba. Először a leg-egyszerűbb állatfigurák születtek meg, majd az egyre aprólékosabban kidolgozottak. Az öt-

let ötletet szült, végül a figurák némelyikét fel is öltöztették le-velszoknyába, illetve felékszer-veztek különböző színű bogyókkal. Készültek krumpli kismalacok, nagyobb disznók, melyek a cukkini vályút állják körbe, süttők cica és nyuszi lányok patisszomból, pingvinsalád padlizsánból, alma százlábú paprika és fokhagyma lábakkal, báránycák karfiolból, paprika sünik, madarak és hattyúk, Forma 1-es autó sütőtökből pilótával...

Köszönet minden munkáskéznek, gyerekeknek és felnőtteknek, hogy mindannyian gyönyörködhetünk a művekben; az Óvoda dolgozóinak pedig külön köszönet azért, hogy ezt a furcsa állatkertet közszemlére tették, és hogy az óriási töklámpások mellett még mindig az Óvoda bejáratát díszítik. Gyönyörködjünk bennük, amíg lehet!

Horváth Veronika
Nagy Vilmos anyukája

Tökös-nap

2011. október 29-én tartottuk az 5 éves Tökös-napot! Idén „tök-jó” játékokkal kezdtük a rendezvényt, ahol csapatokban vetélkedhettek a gyerekek. Volt labdagyűjtögetés, lufi pukkasztás söprűvel, tökgurítás, seprűlovaglás. Finom sült tököt is kóstolhattak a gyerekek, és természetesen a tökfagyasztás sem maradt el!

Köszönjük szépen a segítséget Gyöngy Vera tanítónőnek, aki a játékok kitalálója és levezetője volt!

Plell Olga
közösségszervező

Idősek Napja a Civilháznál

A Búzavirág Nyugdíjas Klub ez évben is megszervezte az Idősek Napját, melyet október 8-án tartottak. A rendezvényt jelenlétükkel megtisztelték: az Életet az Éveknek Veszprém Megyei Nyugdíjas Egyesület Elnöke, Elnökhelyettese, Kulturális Bizottságának vezetője és tagja, Szabó Balázs Polgármester úr és több képviselő is.

A megjelent vendégeket először Tislér Gyuláné klubvezető köszöntötte, majd az iskolások színes műsora következett. Ezután Szabó Balázs Polgármester úr köszöntötte a nyugdíjasainkat, s a vendégeket. Kalmár Lajosné és Nyíróné Németh Mariann egy-egy szép verse, Lengyelne Faragó Ildikó fuvolajátéka és a Búzavirág Népdalkör műsora tette emlékezetessé a

délutánt. A jelenlévő 80 év feletieket egy-egy szál virággal köszöntötték, majd finom vacsorával vendégelték meg nyugdíjasainkat. Jó zenéről is gondoskodtak a szervezők és többen táncra is perdültek. A találkozó résztvevői kellemesen elbeszélgettek egymással. Sajnos az időjárás nem volt elég kegyes, ezért a szervezők jövőre előbb szeretnék megtartani e hagyományos rendezvényünket.

Köszönjük a szervezők, a szereplők és a felkészítők áldozatos munkáját.

Az Idősek Napi megemlékezés ez évben is az Önkormányzat anyagi támogatásából lett megrendezve, melyet ezúton is minden nyugdíjas nevében köszönünk.

Tislér Anikó

Időutazás Felsőörs múltjában

I. rész

„Időutazás Felsőörs múltjában” I. rész címmel kiállítást rendezett a Felsőörsért Közalapítvány a Civil Baráti Kör közreműködésével 2011. szeptember 28-án a Civilházban. A múltidéző felvételeket a kiállításra rendelkezésünkre bocsájtotta: Angyal Imre, Angyal László, Bartl Kálmánné, Hortobágyi Jánosné, Horváth Géza, Kaszás Zoltánné, Kiss Jánosné, Németh Ferenc, Maurer Imre, Mészáros Éva, Rásky Imréné, Sebők Ivánné, Steiger Andrásné, Strenner Imréné, Szabóné Kovács Andrea, Tislér Anikó, Vass Gyuláné.

Gubicza Ferencről, a Csapok Tája MGT SZ nyugalmazott elnökétől kapott korabeli újságok és a T Sz munkáját bemutató szép fényképalbum színesítették rendezvényünket.

Öröm volt nézni a múltidéző kedves képeket.

A kiállításunk második részét 2012. májusára tervezzük. A meglévő felvételekhez szívesen fogadjuk a fiók mélyén lapuló régi felvételeket.

Mindenkinek köszönjük a segítségét.

Tislér Anikó

Jártamban...

CSALÁDOS KÖR

Új színfolt jelent meg a református egyházközség palettáján. A tervek szerint minden hónapban egyszer felekezettől függetlenül családokat várnak a parókia épületébe egy kis közös együttlétre. Először október 9-én találkoztunk. Az összejövetelen együtt próbáltunk családjainkról a hit tükrében beszélni, készítettünk magunkról családi címet, kerestük az ideális férfinő kapcsolatot a házasságban. A gyermekfelügyelettel egybekötött alkalom nem titkolt célja, hogy megismertesse egymással a hasonló gondolkozású családokat, s útmutatást adjon a keresztény élet mindennapjaihoz a Biblia segítségével.

A MÚLT NYOMÁBAN

Aki nem itt született, az sokak szemében úgy tűnhet, mint aki gyökérnélküli. Pedig valamennyien őrizzük nagyanyánk hársfateájának ízét a szánkban, tudjuk, hogy otthoni szomszédjaink, barátaink hová származtak el, s számon tartjuk, hogy kicsiny szülőfalunkban, vagy -városunkban mi történik. A messze földről idesodródott, újdonsült felsőörsiek egyáltalán nem otthontalanok, hanem egyszerre több helyen is otthon vannak a világban.

Megismerni új lakóhelyünk múltját izgalmas kaland és felfedezés. A Civilházban megnyitott múltidéző kiállításon (Időutazás Felsőörs múltjában)

büszke voltam magamra, hogy a régi felsőörsi famílianevek már nem idegenek számomra, és a régi-régi fényképekről egy-két embert én is személyesen ismerek.

A kiállítás a mindennapi élet egy-egy darabját tárta elénk (óvodás, iskolás képek, szüret stb.) de ünnepi alkalomról (esküvő) is láthattunk képeket, dokumentációt. A látogatók izgatottan keresték a fekete-fehér képeken saját magukat vagy ismerőseiket, a nézelődés során sokan visszaemlékeztek azokra a bizonyos „régis szép időkre”. A múltidéző kiállítás összeállítója Tislér Anikó, a Felsőörsért Közalapítvány titkára volt, segítői pedig a Civil Baráti Kör tagjai.

P. Anca

**KÖSZÖNET
AZ ADÓ 1 SZÁZALÉKÁÉRT**

A Felsőörsért
Közalapítvány
(adószáma:
18925575-1-19)
2010 évi SZJA 1 %-ának
felajánlását ezúton is
köszöni.
A befolyt összeget az
Alapító okiratban rögzítet-
tek szerint használjuk fel.

Kérjük további jó
szándékú támogatásukat.

Az Alapítvány
Kuratóriuma

RENDEZVÉNYNAPTÁR

NOVEMBER	PROGRAM	HELYSZÍN	SZERVEZŐ
11. 18. 17.00	Varga Géza írástörténész előadása	Református parókia	FÉK
11. 26. 15.00	Adventköszöntő délután játszóházzal	Református parókia	Könyvtár
December			
12. 3. 16.00	Mikulás-vetélkedő fiataloknak (11-14 éves korosztály)	Iskolatetőtér	Önkormányzat
12. 4. 15.00	Mikulás köszöntő és adventi vásár, helyi termelőkkel és kézművesekkel	Civilház	Önkormányzat+NÖFE
12. 8. 18.00	Adventi hangulatban - koncert - helyi zenészek közreműködésével, "Zenés csütörtöki esték Felsőörsön" - sorozat	Református parókia	Önkormányzat
12. 15. 18.00	Adventi hangulatban - koncert - Paloznaki Kórus, "Zenés csütörtöki esték Felsőörsön" - sorozat	Római katolikus műemléktemplom	Önkormányzat
12. 23.	Felsőörs Karácsonya, betlehemes program	Templomdomb	Önkormányzat

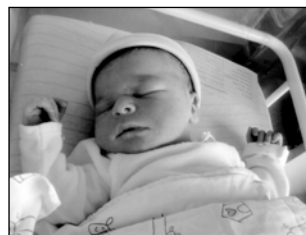
Kedves kézműves gyerekek!

A Felsőörsi Falunapokon, a fazekas játszóházban készített kerámiatárgyakat kiégettem, a remekműveket átvehetitek a könyvtárban, nyitvatartási időben. A nagy forgatagban néhány tárgy eltűnhetett vagy megsérülhetett, ezért az alkotók megértését kérem.
Üdvözlettel: Dr. Pásztor István, a fazekas

Gólyahír

„Azért, mert szerettek, jöttem a világra,
Lettem új fény, csillag, szülők boldogsága.
Szeresetek mindig, igaz szeretettel:
A kincsetek vagyok: kicsi kincs, de Ember.”

Örömmel tudatjuk, hogy
**2011. szeptember 5-én
17.48 órakor**

4350 grammal megszületett
Mike Victor Cörvers, szülei és nagyszülei nagy öröme.
Szülők: Szőke Tímea és Marc Cörvers, nagyszülők: Szőke Ferenc és Szőke Ferencné Jutka.

Felsőörsön, a Szabadság téren lévő Hősök Kertjének egész évi példás rendjéért köszönet Tislér Gyulánénak és kis csapatának, akik gondozzák falunk „legszebb kertjét”.

Kívánok nekik jó erőt, egészséget!

Köszönettel, minden felsőörsi polgár nevében:

*Szabó Balázs
polgármester*

Balatonalmádiban őstermelőtől
sövénytuja széles választékban eladó.
Érdeklődni este.

Tel. 88/ 438-296

VARRODAI SZOLGÁLTATÁSOK

Vállaljuk méret utáni:

-egyedi-, alkalmi ruhák, kosztümök varrását akár több darabos

konfekció megrendelést is!

- javításokat, igazításokat
- átalakításokat
- cippzár cserét, felhajtásokat

Ezen kívül varrodánk
saját tervezésű

FITNESS és SPORTRUHÁZAT gyártásával is foglalkozik.

Referenciáink megtekinthetőek:

www.dubapp.hu oldalunkon !

Szeretettel várunk minden megrendelőt!

Tel.: 06-20-957-2998, Lovas, Malomvölgy u.15.

Tűzifahasító Kft.

CSER
KÓRIS
TÖLGY
BÜKK
AKÁC

HASÍTVÁ
és
KUGLIZVA
is
kapható!

TELEFELY: FELSŐÖRS
TEL: 06-30/864-3125

Ár: 21 000 Ft/10 mázsa/erdei köbméter

Erdei köbméter: 1 x 1 x 1,75 m
ELLENŐRIZHETŐ!

Az ár tartalmazza a kiszállítást 20 km távolságig.

